

TYGODNIK

WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Rejon wileński: prawie dwa razy więcej setek na egzaminach maturalnych **str. 2**

- Narodowe Nagrody Architektoniczne – dla wileńskich projektów **str. 3**

Rota

- Pogodny, liczny i udany XXIII Rodzinny Zlot Turystyczny ZPL-AWPL **str. 1**

- Poloneza czas zacząć! **str. 1**

W Krawczunach Polacy oddali hołd bohaterom Wileńszczyzny

W podwileńskich Krawczunach w ubiegłym tygodniu uczczono 79. rocznicę zwycięskiej bitwy wileńskiej Armii Krajowej z żołnierzami niemieckimi. Polacy z Wileńszczyzny i Macierzy oddali hołd walecznym akowcom, którzy w tej walce zginęli.

13 lipca 1944 roku pod Krawczunami wileńska AK stoczyła ostatnią bitwę z niemieckim okupantem podczas walk o Wilno w

ramach operacji „Ostra Brama”. Związek Polaków na Litwie już od 28 lat organizuje w tej podwileńskiej

(Dokończenie na str. 5)

PRENUMERATA 2023

Do 19 sierpnia trwa prenumerata na wrzesień 2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Komitet Gospodarki i Finansów stanął w obronie interesów mieszkańców rejonu wileńskiego i potępił rozdmuchiwanie biurokracji i nadużycia finansowe

Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego, kierowana przez nowego mera, socjaldemokratę Roberta Duchniewicza, zaledwie rozpoczęła swoją działalność, a już wykazała się nieokielznaną chęcią dzisiaj zadłużyć rejon kosztem przyszłych pokoleń.

Socjaldemokraci przyszykowali projekty uchwał zaciągnięcia kredytu w wysokości 4,4 mln euro na różne projekty, chociaż rejon ma niemałe rezerwy wewnętrzne. Wykazali się oni rów-

(Dokończenie na str. 6)

Obchody 380. rocznicy parafii w Koleśnikach

Modlitwa za wiernych

Jadąc drogą Ejszyszki – Orany już z daleka widać kościół w Koleśnikach. Wysoka, masywna, świątynia z czerwonej cegły została zbudowana 101 lat temu, ale jej początki sięgają XVII wieku.

(Dokończenie na str. 4)

Można zgłaszać kandydatów do Nagrody dla Młodzieży

Już po raz siódmy Samorząd Rejonu Solecznickiego wspólnie z samorządową Radą ds. Młodzieży organizuje Nagrody dla Młodzieży.

Zgłaszać kandydatów można w 10 nominacjach: Uczeń Roku, Maturzysta Roku, Młody Artysta Roku, Młody Zespół Roku, Organizacja Przyjazna Młodzieży Roku, Wolontariusz Roku, Inicjatywa Młodzieżowa Roku, Student Roku, Młody Profesjonalista Roku, Ambasador Młodzieży Roku. Kandydatów można zgłaszać do 14

sierpnia (włącznie) 2023 roku. Formularz znajdziecie tutaj:

<https://forms.gle/ij-b963Q43r3ojcP17>. Wypełnione formularze w formacie WORD należy przysłać za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: viktorija.rekst@salcininkai.lt.

Więcej informacji udzieli Viktorija Rekest, koordynator ds. młodzieży w Samorządzie Rejonu Solecznickiego, tel. 8 615 74 908, e-mail: viktorija.rekst@salcininkai.lt.

Konsultacje udzielane są od 11 lipca do 14 sierpnia w dni powszednie w godzinach pracy.

Liczba samochodów hybrydowych rośnie szybciej niż benzynowych

W pierwszej połowie tego roku liczba zarejestrowanych nowych hybrydowych samochodów osobowych przewyższyła liczbę samochodów napędzanych benzyną – poinformowała Litewska Agencja Energetyczna (LEA).

Zarejestrowano 2160 wyłącznie elektrycznych samochodów

osobowych (kategorii M1), z czego to 1009 nowe, a 1151 używane. Stanowiły one 2,47 proc. rynku wszystkich pojazdów w tej kategorii.

W tym czasie nastąpił gwałtowny wzrost zarejestrowanych hybrydowych samochodów osobowych, tj. samochodów spalinowo-elektrycznych: w ciągu

sześciu miesięcy tego roku zarejestrowano 5824 nowych hybrydowych samochodów osobowych (M1). Stanowiło to 39,63 proc. rynku wszystkich nowych samochodów osobowych i wyprzedziło liczbę nowych pojazdów benzynowych w tej kategorii.

Litewski Rejestr Pojazdów Drogowych zawiera dane dotyczące 66 122 zarejestrowanych hybrydowych samochodów osobowych (kategoria M1), z których 6 036 to hybrydy typu plug-in (PHEV).

Liczba samochodów elektrycznych typu cargo (kategoria N1) na Litwie stale rośnie: w czerwcu w rejestrze było łącznie 276 komercyjnych samochodów elektrycznych.

1 lipca br. w rejestrze pojazdów drogowych zarejestrowano łącznie 9 487 pojazdów z napędem wyłącznie elektrycznym kategorii M1 i N1.

Fot. © L24.lt (Marlena Paszkowska)

W Wilnie znaleziono ciała trzech osób

18 lipca wileńscy funkcjonariusze policji otrzymali zgłoszenia o trzech znalezionych zwłokach.

We wtorek, 18 lipca, około godz. 5.45 w mieszkaniu przy ul. Vydūno znaleziono zwłoki 47-letniego mężczyzny. Ciało było posiniaczone. Przyczyny śmierci są ustalane. Tego samego dnia około godz. 10.10 makabrycznego odkrycia dokonano na jednym z podwórków przy ul. Subačiaus. Za kontenerem na śmieci leżały zwłoki mężczyzny i kobiety o nieustalonej tożsamości. Wstępne oględziny nie wykazały żadnych oznak przemocy. Wszczęto dochodzenie w celu ustalenia przyczyny śmierci.

Fot. L24.lt (Marlena Paszkowska)

Rejon wileński: prawie dwa razy więcej setek na egzaminach maturalnych

W tym roku 41 maturzystów z rejonu wileńskiego na egzaminach maturalnych zdobyło 43 „setki”, czyli maksymalną do zdobycia ilość punktów. W ubiegłym roku takich uczniów było prawie o połowę mniej – 22. Każdy z nich otrzymał po jednej „setce”.

43 państwowe egzaminy maturalne w rejonie wileńskim zostały ocenione na 100 punktów: z języka obcego (język rosyjski) – 38, z języka obcego (język angielski) – 3, z matematyki – 1, z fizyki – 1.

„Setki” w 2023 roku zdobyli uczniowie 12 szkół rejonu wileńskiego. Najwięcej, bo aż 10 zdobyli absolwenci Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie. Po 6 „setek” trafiło do Gimnazjum im. Ferdynanda Rusczyca w Rudominie oraz Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu. Gimnazjum im. Giedymina w Niemenczynie zdobyło 5 „setek”, a Gimnazjum w Mickunach – 4. Uczniowie Gimnazjum w Pogirach oraz Gimnazjum im. Wielkiego Księcia Litewskiego Olgierda w Mejszagole, zdobyli po 3 „setki”, natomiast abiturienti Gimnazjum „Ryto” w Rudominie – 2, a absolwenci Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, Gimnazjum im. ks. Józefa Obrembskiego w Mejszagole, Gimnazjum Meilė Lukšienė w Mariampolu oraz Gimnazjum w Zujunach – po 1.

Aż trzy „setki” zdobył jeden z uczniów Gimnazjum im. Wielkiego Księcia Litewskiego Olgierda w Mejszagole.

Rosja: Kreml oznajmił, że umowa zbożowa przestała obowiązywać

Kreml oznajmił, że od 18 lipca przestała obowiązywać umowa o eksporcie zboża ukraińskiego przez Morze Czarne i że Rosja wstrzymała swój udział w porozumieniu – podała Agencja Reutersa.

Umowa zbożowa, gwarantująca bezpieczny eksport zboża i nawozów z Ukrainy przez Morze Czarne, została zawarta w lipcu 2022 roku przez Ukrainę, Rosję, Turcję i ONZ.

Porozumienie to było już kilkakrotnie przedłużane, jednak MSZ Rosji oświadczyło, że nie widzi możliwości kontynuowania tej inicjatywy. Rosja zagroziła, że nie przedłuży umowy, ponieważ kilka jej żądań dotyczących eksportu zboża i nawozów nie zostało spełnionych.

Agencja Reuters zwraca uwagę, że poniedziałkową decyzję poprzedził atak dronów na most Krymski, w którym zginęły dwie osoby. Rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow w rozmowie z rosyjskimi dziennikarzami stwierdził jednak, że obie sprawy „nie mają związku”, a stanowisko Władimira Putina „było znane przed atakiem”.

W zeszłym tygodniu Kreml oficjalnie zaprzeczył słowem tureckiego prezydenta Recepta Tayyipa Erdogana, który twierdził, że w prywatnych rozmowach Putin zgodził się z nim, że porozumienie „jest potrzebne”.

Fot. Pixabay.com

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-311-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Litewski producent lodówek „Snaigė” ma kupca

Producent lodówek „Snaigė” informuje, że 11 lipca otrzymał od jednego z wierzycieli – spółki „EDS Invest 3” zawiadomienie, dotyczące chęci zakupu 91,1 proc. udziałów w spółce.

Jak podano w komunikacie, „EDS Invest 3” złożyła do Rady ds. Konkurencji zgłoszenie koncentracji, w którym zwraca się o zezwolenie na dokonanie koncentracji „EDS Invest 3” i „Snaigė” poprzez nabycie 36 096 193 sztuk zwykłych imiennych akcji niematerialnych spół-

ki od obecnego akcjonariusza „Sekenora Holdings Limited”.

Głównym udziałowcem litewskiego producenta lodówek „Snaigė” jest rosyjski koncern produkujący sprzęt chłodniczy „Polair”. Firma jest obecnie w trakcie restrukturyzacji.

W 2022 roku „Snaigė” otrzymał 21,2 mln dochodów i poniósł 5,2 mln euro straty.

„EDS Invest 3” należy do „Easy Debt Service”, której pośrednimi właścicielami są Kamilė Milukė oraz Marius i Tomas Svindinskasowie.

Fot. pixabay.com

Po wprowadzonych zmianach mieszkańcy zużywają mniej plastikowych torebek

Po wprowadzeniu opłat od lipca za polietylenowe torebki, przyzwyczajenia kupujących już się zmieniły. Do sklepów mieszkańcy częściej przychodzą z torbami wielokrotnego użytku.

W ciągu pierwszych dwóch tygodni klienci sieci Iki zużyli pięć razy mniej, Maximy - 3,7 razy mniej, a Rimi - o jedną trze-

cią mniej. Lidl obserwuje spadek na poziomie 40 proc. Hipermarkety odnotowują tak duże różnice, więc są wątpliwości, czy dane sklepów są dokładne.

Dane z 2020 r. wskazują, że jeden mieszkaniec Litwy zużywał średnio 294 worki rocznie, podczas gdy średnia unijna wynosi 87.

Fot. Pixabay.com

Wakacyjne spotkanie z książką

W piątek, 14 lipca, Centralna Biblioteka Samorządu Rejonu Wileńskiego zaprosiła dzieci na letnią imprezę „Lato z książką”.

To wakacyjne wydarzenie było skierowane do wszystkich młodocianych miłośników książek w każdej formie. Znalazło

się też coś dla tych, którzy dopiero poznali świat liter i słów a także tych, którzy już osiągnęli wyższy poziom zaawansowania w czytaniu i cieszenia się literami. Spotkali się na podwórku biblioteki, gdzie stworzyliśmy przytulny kątek do czytania i zabaw. Na uczestników czekało wiele

rozrywek pełnych przygód, które przeniosły nas w magiczny świat literatury. Nasi mali przyjaciele mieli możliwość wcielania się w ulubione postacie z bajek, a czytanie uzupełniliśmy wspólną zabawą ruchową. Na zakończenie imprezy na dzieci czekały mydlane bańki i owocowy piknik.

Z domu w Wilnie skradziono 14 sztabek złota

Złodziej albo złodziejki ukradli 14 sztabek złota i pieniądze, które były przechowywane w domu.

Do kradzieży doszło w jednym z domów przy ul. Kelmijos Sodų 62-oji w Wilnie. Jak donosi stołeczna policja, w poniedziałek

około godziny 3.00 zauważono, że skradziono 13 tysięcy euro i 14 złotych sztabek inwestycyjnych. Złodzieje weszli do domu, wyważając drzwi tarasowe.

Straty oszacowano na 58 598 euro.

Fot. pixabay.com /

Trzecia fala upałów w Hiszpanii. Na Majorce temperatura dochodzi do 43 stopni

Trzecia fala upałów dotarła na początku tego tygodnia do Hiszpanii. „Dusimy się!” – wołała prezenterka Silvia Intxaurredo przed kamerami państwowego kanału telewizyjnego RTVE.

Najbardziej cierpi jednak nie Madryt czy region Andaluzji, znany z nieznosnych letnich upałów, ale m.in. popularna wśród turystów Majorca. Krajowy serwis pogodowy AEMET poinformował, że maksymalna temperatura na północy i wschodzie tej hiszpańskiej śródziemnomorskiej wyspy wynosi co najmniej 43 stopnie Celsjusza.

Na słynnej plaży Playa de Palma na południu wyspy odnotowano wczesnym popołudniem tem-

peraturę 38 stopni w cieniu.

Dla północnej i wschodniej części Majorcy, a także części Katalonii i Aragonii w północno-wschodniej Hiszpanii, AEMET ogłosił we wtorek najwyższy poziom zagrożenia – czerwony.

W 13 z 17 autonomicznych regionów kraju obowiązywały róż-

ne poziomy ostrzeżeń przed upałami. Wielu Hiszpanów zazdrości mieszkańcom północnego regionu Kantabrii, bo we wtorek zarejestrowano tam niewiele ponad 20 stopni Celsjusza.

Fala upałów ma zakończyć się najpóźniej w czwartek.

Fot. pixabay.com / Walkerssk

Były prezydent Litwy Adamkus o agresji na Gruzję i Ukrainę

Polska zapewni stabilność i bezpieczeństwo

– Po tym, jak 15 lat temu wolny świat nie był w stanie powstrzymać zła i brutalnej agresji militarnej Rosji na Gruzję, mamy do czynienia z agresją na Ukrainę – mówił we wtorek, 18 lipca, na konferencji pt. „Dzisiaj Gruzja, jutro Ukraina, następnie.... Bezpieczeństwo Europy 15 lat po rosyjskiej inwazji na Gruzję” były prezydent Litwy Valdas Adamkus. Konferencję w Parlamencie Europejskim zorganizowała europosłanka PiS Anna Fotyga.

– Piętnaście lat temu byliśmy świadkami powrotu mrocznych czasów, rodem z XX wieku, na kontynencie europejskim. Dzięki solidarności mojego regionu, jedności i przywództwu udało nam się ocalić gruzińską suwerenność. Tę niezwykłą historię zapamiętam na zawsze: czterech prezydentów i premier jadących wprost w rejon objęty działaniami wojennymi – wspominał Adamkus.

– Ale to, co działo się w Gruzji, nie było tylko sprawą litewską, polską czy ukraińską. To była kwestia globalna, kwestia moralności, człowieczeństwa i historii. Być z naszymi przyjaciółmi, aby bronić wolności nie bronią, na której dostarczenie było już za późno, ale stawić się w Tbilisi z własnym oddaniem wartościom, o które walczyliśmy przez całe życie – mówił były prezydent Litwy.

– Niestety, po tym, jak wolny świat nie był w stanie powstrzymać zła i brutalnej agresji militarnej na suwerenne państwo, mamy do czynienia z wydarzeniami, jakie dzieją się dziś na Ukrainie. Nadal potrzebujemy solidarności, jedności i przywództwa. W naszej części świata nie może być szarych stref, regionów ze zróżnicowanymi gwarancjami bezpieczeństwa. Takie szare strefy zawsze prowokują agresorów – ocenił Valdas Adamkus. Jego zdaniem, liderzy nie mogą obawiać się podejmowania śmiałych decyzji.

– Pamiętam głosy wahania co do akcesji Polski czy Litwy do NATO w latach 90. (...) Wciąż dźwięczą mi w pamięci głosy z przeszłości, że wraz z przystąpieniem naszego regionu do NATO osłabimy bezpieczeństwo Europy. Tymczasem dziś to Polska zapewnia stabilność i bezpieczeństwo Europie i Ukrainie, Gruzji, Mołdawii, które są częścią naszej europejskiej rodziny, i jestem głęboko przekonany, że zwycięstwo Ukraińców jest jedyną gwarancją, że Europa zjednoczona, wolna i będzie funkcjonować w pokoju – zakończył Adamkus.

PAP

Hiszpania: nowa superżywność?

Już wkrótce na liście tzw. superfoods, czyli żywności o wyjątkowych wartościach odżywczych, znajdzie się mleko pochodzące od karaluchów – przewiduje hiszpański dziennik „La Razon”.

Naukowcy z Międzynarodowej Unii Krystalografii (IUCr), z którą związana jest hiszpańska wyższa rada ds. badań naukowych (SCIC), twierdzą, że karalusze mleko jest czterokrotnie bardziej odżywcze od mleka krowiego, bogate w białko i witaminy z grupy B. To dlatego za kilka lat może stać się kluczowe dla wyżywienia rosnącej populacji świata.

Do produkcji nowej superżywności nadają się owady z grupy Diptera punctata, gdyż rodzą żywe młode, które w fazie embrionalnej odżywiają się mlekiem matki. W ich ciałach płyn przekształca się w kryształki białkowe.

Naukowcy z indyjskiego instytutu biologii i komórek macierzystych zsekwencjonowali geny odpowiedzialne za wytwarzanie kryształków białka w karaluszym mleku, aby odtworzyć je w laboratorium. W ten sposób uzyskano syntetyczne mleko od karaluchów bez konieczności wyciskania tysiąca sztuk insektów dla wyprodukowania 100 gr mleka.

Karalusze mleko będzie hodowane w probówce, podobnie jak mięso kurczaka czy wołowina.

Fot. Pixabay.com

NOWINY znad Solczy

Młodzież uczestniczyła w projekcie ekologicznym „Między Biegunami”

Fantastyczne przeżycie

W dniach 28 czerwca – 6 lipca 2023 r. w Krakowie w Polsce został zrealizowany projekt „Między Biegunami” przez Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego wraz z Fundacją Wspierania Inicjatyw Twórczych „ARTCHATA” (Kraków, Polska) w ramach programu „Erasmus+”. W projekcie wzięła udział 18-osobowa grupa młodzieży z rejonu solecznickiego wraz z grupą młodzieży z Ukrainy.

Celem projektu było przede wszystkim wzmacnianie międzynarodowej współpracy młodzieży z obu krajów, rozwinięcie kompetencji językowych, wzrost świadomości na temat kultury i sztuki. Projekt „Między biegunami” – to wspólne szukanie ciekawych rozwiązań,

podbudzanie kreatywności, ale również przyjemne i aktywne spędzanie wolnego czasu.

W ramach projektu odbyły się:

- zajęcia w pracowni preparatyki skał i pracowni mikroskopowej na kampusie Uniwersytetu Jagiellońskiego
- zajęcia z aktorami - ruch sceniczny, gestykulacja, mimika, tworzenie krótkich etiud teatralnych;
- zajęcia z plastykami - tworzenie ozdób z nietoksycznych odpadów (makulatura, plastik...)
- zajęcia z kostiumologiem, wizażystą i charakterizatorem - dobór stroju do figury i osobowości oraz okoliczności, tworzenie wizerunków scenicznych, wykonywanie kostiumów;

W ramach projektu młodzież też zapoznała się z historią Krakowa, oraz zwiedziła najświetniejsze miejsca miasta. Kulminacją projektu był wyjazd do parku rozrywki Energylandia.

Dzięki realizacji projektu młodzież z Litwy i Ukrainy zyskała nowe doświadczenia i umiejętności, oraz pogłębiła wiedzę o tradycjach i zwyczajach obu krajów. To było fantastyczne przeżycie, ciepłe i radosne emocje, wspólna integracja.

Tradycja i kultura przez Polskę, Litwę, Europę W przyjaznej atmosferze

Dzięki współpracy Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w dniach 24 czerwca – 1 lipca 2023 r. 20-osobowa grupa młodzieży Zespołu Pieśni i Tańca „Znad Mereczanki” wzięła udział w projekcie „Tradycją i kulturą przez Polskę, Litwę... Europę”, który odbywał się w miejscowości Murzasichle (Polska). Głównym tematem projektu było pielęgnowanie tradycji i kultury naszych narodów. W trakcie warsztatów oraz dyskusji uczestnicy przyjrzyli się historii Polski i Litwy, zastanowili się czym dla nas jest tradycja, kultura i wartości z nich płynące.

Uczestnicy rozważali nad tym co ich łączy oraz o tym co dzieli i w jaki sposób mogą to wykorzystać do budowania swojej tożsamości kulturowej. W trakcie gry miejskiej i warsztatów aktywizujących uczestnicy przyjrzyli się kulturze i tradycji swoich regionów oraz przeprowadzili ankietę, wywiady na temat tego czy tradycja jest cool oraz co młodzi cenią w tradycji. Odbyły się warsztaty z wzornictwa tradycyjnego, warsztaty muzyczne, taneczne w trakcie których uczestnicy poznali zarówno tradycje historyczne, jak i współczesne. Codziennie odbywały się ćwiczenia aktywizujące typu ice breaking czy team building.

Oczywiście, nie zabrakło na tym wyjeździe zwiedzania i wycieczek w góry, wspólnie spędzonego czasu i przyjaznej atmosfery.

Modlitwa za wiernych

(Dokończenie ze str. 1)

Wszystko zaczęło się w 1643 roku, kiedy właściciel ziemski Samuel Kuncewicz zbudował w Koleśnikach pierwszą kaplicę. Od tego czasu minęło 380 lat, dlatego koleśnicka parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, której proboszczem jest ks. Tadas Švedavičius, postanowiła upamiętnić to ważne dla wspólnoty wiernych wydarzenie. Przy okazji upamiętniono również inną datę - 320 lat temu w Koleśnikach powstał pierwszy kościół.

15 lipca na uroczystej Mszy św. zebrali się parafianie oraz przybyli goście. Życzenia z okazji tej pięknej daty złożył wspólnie wiernych wicemercer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski. Wraz z proboszczem Tadasem Švedavičiusiem za wiernych modlił się ks. Rusław Wilkiel – dziekan dekanatu solecznickiego oraz misjonarz – ojciec Zdzisław Duma.

Duchowni, modląc się za koleśnicką wspólnotę wiernych, podkreślali kult Matki Boskiej, której wstawiennictwo zawsze chroni tych, którzy kroczą Bożą drogą. W swoim kazaniu o. Zdzisław Duma podkreślił także związek Ojca Pio z Maryją Panną, która pomagała mu odnaleźć siłę poprzez różaniec.

Po nabożeństwie uroczystość przeniosła się na dziedziniec kościoła.

Organizację święta wsparł Samorząd Rejonu Solecznickiego, Centrum Kultury w Solecznikach oraz starostwo w Koleśnikach.

Na początku imprezy gospodarze Tomasz i Skaistė przypomnieli historię parafii Kaleśniki i wydarzenia, które zadecydowały o losach miejscowego kościoła.

Organizatorzy imprezy zadbali nie tylko o uroczystą Mszę świętą, ale też o świetny nastrój. Maluchy mogły poskakać na ogromnej trampolinie, a ich rodzice i dziadkowie mogli posłu-

chać koncertu. Na scenie w Koleśnikach wystąpiła Sejneńska Kapela Kresowa (Polska), Patrjca Miliun, grupa „Art of Music”, Edwin, Aliukas Evaldas i sesutė Silvija, a na koniec – ukraińska artystka Aurika Rotaru.

Dzieje kościoła w Koleśnikach sięgają XVII wieku. W 1643 roku Samuel Kuncewicz wznosił tu kaplicę, a w 1676 roku Konstanty Michał Kuncewicz wybudował pierwszy kościół.

Dzisiejszy kościół pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP w Koleśnikach został zbudowany i konsekrowany w 1922 roku.

W Krawczunach Polacy oddali hołd bohaterom Wileńszczyzny

(Dokończenie ze str. 1)
skiej miejscowości Wiec Pamięci, aby oddać cześć bohaterom, którzy wyzwolili gród nad Wilią. Tak też było w tym roku. Na krawczunskim polu, przy pomniku upamiętniającym zwycięską bitwę AK, zebrali się gromadnie Polacy z Wileńszczyzny i rodacy z Macierzy. Tradycyjnie złożono wieńce z biało-czerwonych kwiatów, zapalono znicze.

Ażeby pamięć o ich nie zaginęła

„Witam serdecznie wszystkich na 28. już uroczystościach w Krawczunach, ważnych dla naszych przodków, ażeby pamięć o ich nie zaginęła, ale też ważnych dla młodego pokolenia, którego przedstawiciele sporo mamy na na-

życia, ta gotowość do walki, oddania siebie samych za życie innych. Dzisiaj oddajemy im cześć i trzeba, żebyśmy też dorastali do tej ofiary. To pięknie, że po latach komunizmu, zmagania zachowała się pamięć o tym miejscu i że postawiliście tu pomnik dla wielkich bohaterów. To pięknie, że od tylu lat jesteście tu obecni, modlicie się i pamiętacie” – mówił w homilii bp Piotr Turzyński. I dodał, że to jest wielka rzecz, że na takie uroczystości przychodzą młodzi ludzie.

„Bądźmy tym pokoleniem, które jest dumne z korzeni. Bóg, honor ojczyzna to trzy wielkie wartości, którym trzeba służyć i których trzeba nauczyć następnego pokolenie. Bądźmy więc tymi, którzy ufają Bogu, którzy dbają o swoje czyste intencje, którzy pa-

do obrony wiary, rodziny, polskości” – powiedział.

A parafrazując skierowane do młodzieży słowa Jana Pawła II o tym, że każdy powinien

nie wolności, umiłowanie niepodległości ojczyzny ponad wszystko. „To było przecież pokolenie wychowane w tym duchu przez syna ziemi wileńskiej Marszałka Józefa

jako Naród, jako Wspólnota, ponieważ nie można budować tożsamości narodu bez pamięci” – mówił Kasprzyk. Dodał, że niezwykle jest ważne również to, że ta uroczystość ma wymiar międzypokoleniowy. „Są z nami ostatni weterani Armii Krajowej z Wileńszczyzny, ostatni świadkowie historii sprzed 79 lat. A obok nich są ci najmłodszy. To oznacza, że trwamy, że najmłodsze pokolenia chcą czerpać z pokolenia Armii Krajowej źródło siły i czerpać od was, panowie oficerowie, ten kodeks wartości, który był udziałem waszego pokolenia, który był udziałem tych, którzy zginęli w operacji „Ostra Brama”, tych wszystkich pokoleń, które kochały wolność własnej ojczyzny ponad wszystko” – mówił Jan Kasprzyk.

Podczas uroczystości szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, uhonorował sześć osób medalami „Pro Patria”. Za szczególne zasługi w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość ojczyzny odznaczenia otrzymali: Karolina Pietrusiewicz, Robert Gasiński, Bogdan Grzegorz Jakubik, Iwona Kazakiewicz, Teresa Kołtan i Krystyna Stefanowicz.

Podstawowe przesłanie to zachowanie pamięci o naszych bohaterach

Na zakończenie apelu przez ZPL Waldemar Tomaszewski podkreślił, że bardzo ważne jest, aby pamięć o tych wydarzeniach przekazać dla przyszłych pokoleń, naszych dzieci i wnuków, i takie imprezy jak ta oraz wiele innych organizowanych przez ZPL jak najbardziej temu służą. „Podstawowe przesłanie to zachowanie pamięci o naszych bohaterach, bo jak mówił wielki nasz wieszcz Cyprian Kamil Norwid, ojczyzna to ziemia i groby, narody tracąc pamięć, tracą życie” – powiedział Tomaszewski. Podziękował wszystkim, kto zaangażowany był w organizację obchodów rocznicowych w Krawczunach.

Wiec Pamięci zwieńczył koncert patriotyczny w wykonaniu zespołów „Ballada”, „Wiosna” i „Przyjaźń” oraz piknik żołnierski.

Fot. **Marlena Paszkowska i Jerzy Karpowicz**

szych uroczystościach. Serdecznie dziękuję wszystkim mieszkańcom Wileńszczyzny i Macierzy, którzy przybyli – przywitał zebranych Waldemar Tomaszewski, prezes ZPL, główny organizator obchodów. – Na tym wzgórzu w Krawczunach stoczyła się krwawa bitwa. Dzisiejsze obchody są symboliczne. 79 żołnierzy zginęło na polach krawczunskich, płocieniskich i w okolicach Nowosiołek, a dziś świętujemy 79. rocznicę tej bitwy, zwycięskiej bitwy, takich nie było zbyt wiele, choć miała ona dużo ofiar. W tym miejscu, gdzie stoi pomnik bohaterom, zginął dowódca Czesław Grombaczewski „Jurand”.

W intencji żołnierzy Armii Krajowej, Polski i Litwy oraz Związku Polaków na Litwie odprawiona została polowa Msza św. Nabożeństwo poprowadził ksiądz biskup Piotr Turzyński, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej, w koncelebrze z księdzem Józefem Aszkielewiczem, proboszczem parafii w Podborzu i Butrymańcach, oraz księdzem Henrykiem Naumowiczem, proboszczem w Szumsku.

Żebyśmy dorastali do tej ofiary

„Oddziały Armii Krajowej na Wileńszczyźnie nazwały tę akcję „Ostra Brama”. „To było zawsze jasne, że dla mieszkańców tej ziemi Matka Boża Ostrobramska i Ostra Brama to jest świętość, której trzeba bronić, którą trzeba uwalniać od zła. Bóg, honor i ojczyzna – oto są cudowne korzenie, z których wyniknęła ta ofiara ich

miętają o historii, o wielkich kartach polskich na tej ziemi po to, aby następne pokolenia mogły z dumą powiedzieć: „Jestem Polakiem z Wileńszczyzny”. Niech Bóg przyjmie ofiarę tych naszych braci, którzy oddali życie za ojczyznę i niech pomoże nam, byśmy byli wierni wielkim wartościom – Bogu, byśmy mieli honor, byśmy kochali ojczyznę” – mówił w homilii bp Piotr Turzyński.

Każdy ma swoje Krawczuny. Wieść o małym dotąd znanej wsi Krawczuny i ważnej bitwie, która została tu stoczona 79 lat temu, rozchodzi się coraz szerzej. Jak podkreślił obecny na uroczystości ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł, dzięki Polakom z Wileńszczyzny, którzy pielęgnują tę pamięć i co roku od wielu lat gromadzą się w tym miejscu, na rocznicowe uroczystości zjeżdża się również coraz więcej osób z Polski i świata. W tym roku na Wiec Pamięci do Krawczun przybyli m.in. Polacy i Ukraińcy z Kostopola koło Równego na Ukrainie, którzy w celu poznania historii przyjechali na Wileńszczyznę dzięki fundacji „Kresy w Potrzebie” i Polskiej Fundacji Narodowej. Na uroczystość tradycyjnie dotarł też Nasielski Rajd Motocyklowy.

Mówiąc o znaczeniu obchodów, ambasador podkreślił, że warto sobie zadać pytanie, jaka to jest lekcja dla nas. „Myślę, że ci, którzy wzięli udział w akcji „Ostra Brama”, a także w tej bitwie w Krawczunach, to ludzie, którzy na pewno wiele nas uczą. Uczą nas przywiązania do wartości, zobowiązania wewnętrznego,

mieć swoje „Westerplatte”, czyli zadania, które trzeba podjąć i wypełnić, słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć, wartości, które trzeba utrzymać i obronić, stwierdził: „Każdy ma swoje Krawczuny. I ty i ja. Warto więc zapytać samego siebie, czy już wiesz, co jest twoimi Krawczunami, których masz bronić?”.

Medale „Pro Patria” dla osób zasłużonych

Nie wahali się w chwili największej próby oddać swoje zdrowie, swoje życie w imię wolności. Tak o żołnierzach AK mówił Jan Józef Kasprzyk, szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych podczas obchodów 79. rocznicy operacji „Ostra Brama” w Krawczunach. Podkreślił, że było to pokolenie, które definiowało polskości jako umiłowa-

ni Piłsudskiego. To było pokolenie, ukształtowane przez te słowa, które na wileńskiej Rossie, na grobie Matki i Serca Syna zostały zgodnie z wolą Marszałka umieszczone a pochodzą z poematu Juliusza Słowackiego, że gdy mogąc wybrać, wybiera się zamiast domu gniazdo na skale orła. Żołnierze Armii Krajowej byli ludźmi, którzy potrafili poświęcić swoje prywatne życie dla dobra Wspólnoty, budując gniazda na orlich skałach” – powiedział szef UdSKiOR.

Zaznaczył, że dzisiejsze spotkanie to także okazja, aby podziękować Polakom na Litwie za pielęgnowanie pamięci o bohaterach naszej wolności. „Bardzo serdecznie dziękuję prezesowi Waldemarowi Tomaszewskiemu i wszystkim działaczom Związku Polaków na Litwie za te wszystkie działania, które pozwalają nam przetrwać

Komitet Gospodarki i Finansów stanął w obronie interesów mieszkańców rejonu wileńskiego i potępił rozdmuchiwanie biurokracji i nadużycia finansowe

(Dokończenie ze str. 1) nieź niemiarkowaną chęcią rozdmuchania aparatu biurokratycznego. Bez wyraźnej potrzeby tworzone są nowe etaty w administracji, mimo iż w ubiegłej kadencji obecny mer jako radny opozycyjny wypowiadał się za optymalizacją aparatu samorządowego.

Komitet Gospodarki i Finansów Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego, widząc zagrożenie marnotrawstwem budżetu

Ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej, dążąc do długoterminowego, wszechstronnego dobrobytu gospodarczego i społecznego mieszkańców rejonu wileńskiego oraz trwałego i długookresowego wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, a także stabilności cen usług świadczonych dla mieszkańców rejonu przez samorząd, zapewnienie skutecznego wykorzystania środków pieniężnych budżetu, zaznaczając, że

pomocniczej (istota zasady pomocniczości i najważniejszy cel to zapewnienie pewnej niezależności władz niższego szczebla od władz wyższych lub niezależności władz lokalnych od rządu centralnego). Ma to również na celu, aby władze na kilku poziomach dzieliły się pełnomocnictwem, aby samorząd odpowiedzialnie gospodarował finansami, przestrzegał ścisłej dyscypliny budżetowej, nie zadłużał się i planował zobowiązania kredytowe wyłącznie w przypadkach wynikających ze szczególnych sytuacji oraz pilnych projektach inwestycyjnych, gdy nie ma na to rezerw wewnętrznych środków finansowych samorządu.

Postanowienie Komitetu Gospodarki i Finansów zostało przyjęte po posiedzeniu Rady z dnia 9 czerwca, kiedy w jednej z dyskusji zabrzmiały wypowiedzi radnych o niejasnych, a nawet wręcz szkodliwych celach wykorzystania środków finansowych samorządu na takie cele, jak zwiększenie liczby pracowników aparatu, nieuzasadnione zwiększanie wydatków poprzez różne dodatki, zakup drogich telefonów, sprzętu biurowego czy korzystanie z samochodów służbowych lub ich zakup. Komitet Gospodarki i Finansów zwrócił na to uwagę i stanął w obronie mieszkańców przed nieracjonalnym wydatkowaniem środków budżetowych w celu zapobiegania formowania ujemnej praktyki zarządzania finansowego w przyszłości.

samorządu, plany zaciągnięcia dużych zobowiązań kredytowych oraz niegospodarne zarządzanie środkami budżetu, zasylanym przede wszystkim przez podatników rejonu wileńskiego, zwrócił uwagę kierowanej przez mera administracji o zaprzestanie trwonienia pieniędzy podatnika, czyli mieszkańców rejonu wileńskiego.

Postanowienie wydano na mocy 15 art., 2 cz. 21 punktu

przestrzeganie dyscypliny środków finansowych i kryteriów stabilności finansowej jest od dawna cechą wyróżniającą samorząd rejonu wileńskiego spośród innych samorządów Litwy. Na mocy postanowienia Komitetu Gospodarki i Finansów instytucjom reprezentującym i wykonawczym Samorządu Rejonu Wileńskiego zapewnia się oparcie subsydiami, czyli świadczenie wsparcia i zasady

Większa dostępność usług edukacji przedszkolnej w rejonie wileńskim

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego po przedłożeniu poparła inicjatywę dotyczącą utworzenia grupy przedszkolnej z litewskim językiem nauczania w Filii Nauczania Podstawowego w Ciechanowiskach Gimnazjum w Zujunach oraz założenia żłobka-przedszkola w Rzeszy.

Aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu mieszkańców i stale poprawiać dostępność edukacji przedszkolnej, Samorząd Rejonu Wileńskiego rozbudowuje sieć placówek oświatowych, zakłada nowe grupy itp.

W marcu br. rada Samorządu Rejonu Wileńskiego podjęła decyzję o reorganizacji sieci szkół ogólnokształcących, która przewidywała, że od 1 września 2023 r. w Filii Nauczania Podstawowego w Ciechanowiskach, należącej do Gimnazjum w Zujunach, zostanie utworzona grupa wychowania przedszkolnego z litewskim językiem nauczania.

Utworzona grupa poprawi dostępność usług wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz zaspokoii potrzeby lokalnej społeczności w zakresie edukacji w języku litewskim. W grupie wychowania przedszkolnego będą kształcone dzieci w wieku od 2 do 5 lat.

W 2024 r. jest planowane zakończenie budowy nowego żłobka-przedszkola w Wielkiej Rzeszy. Kosztująca ponad 3 miliony euro budowa żłobka-przedszkola jest znaczącą inwestycją Samorządu Rejonu Wileńskiego w edukację dzieci. W nowym, nowoczesnym żłobku-przedszkolu, położonym przy ul. Veneros 12 w miejscowości W. Rzesza planowane jest utworzenie 8 grup wychowania przedszkolnego z litewskim i polskim językiem nauczania. Do przyszłej placówki oświatowej będzie mogło uczęszczać 125 dzieci.

Obecnie już są zakończone prace montażowe konstrukcji budowlanych, zmontowano i ocieplono dach, wstawiono wszystkie okna, wybetonowano podłogi, założono ogrzewanie, otynkowano ściany i zamontowano część przegród. Dalej trwają prace ocieplenia elewacji.

Dzieci do dyspozycji będą miały 3 zewnętrzne place zabaw, a dla wygody rodziców i bezpieczeństwa podopiecznych zostanie urządzony parking.

Aktywne wakacje młodocianych sportowców w Niemenczynie

Trening z olimpijczykiem

W czerwcu i lipcu odbywały się zajęcia dla młodocianych sportowców w ramach projektu „Sport – to zdrowie”, realizowanego przez Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego.

Pierwsze zgrupowanie odbyło się w Niemenczynie w formie zajęć dziennego pobytu. Sportowcy trenowali, relaksowali, pływali i zwiedzali. W zajęciach uczestniczyło 20 sportowców, uprawiających lekką atletykę i sporty zimowe, z gimnazjów im. Giedymina i im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie oraz Gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego w Bujwidziach i Gimnazjum im. Św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu.

Lekkoatleci trenowali na stadionie Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie oraz na drózkach leśnych przy biathlonowej strzelnicy lub

w kierunku jeziora Gela, a biathloniści – na strzelnicy w Niemenczynie. Jeździli też rowerami na trasie Maratonu Kresowego „Wilia”, który odbył się 4 czerwca w Niemenczynie. Trenowali również na strzelnicy i jeździli na nartorolkach. Uczestnik Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pekinie Karol Dąbrowski przeprowadził trening na nartorolkach dla biathlonistów. Olimpijczyk jeździł z każdym z uczestników zajęć, ukazując na błędy oraz podpowiadając, jak je naprawić. Lekkoatleci i biathloniści także rowerami jeździli nad jezioro Gela, aby popływać i pograć w różne gry sportowe. 2 lipca czterech sportowców wzięło udział w 6. edycji rowerowych „Maratonów Kresowych” w Supraślu.

Drugim etapem projektu był wyjazd 15 sportowców na trzydniowe szkolenia do Świętej nad

Bałtykiem. Warunki pogodowe były wspaniałe i mogliśmy sobie pozwolić trochę relaksu nad morzem – robiliśmy treningi na plaży, pływaliliśmy, graliśmy w siatkówkę plażową, biegaliśmy po piaszczystym brzegu, a także podziwialiśmy przepiękne zachody słońca. Jeździliśmy też na

nartorolkach, a wieczorami spacerowaliśmy po Świętej, smakowaliśmy pizzę, wypróbowaliśmy różne atrakcje.

Podczas zgrupowania biathloniści dobrze przygotowali się do zawodów 1. etapu Pucharu Litwy na nartorolkach, które odbyły się 16 lipca w Oniksztach.

Treściwie spędzić lato i intensywnie trenować niemożliwe byłoby bez finansowego wsparcia projektu „Sport – to zdrowie” przez Samorząd Rejonu Wileńskiego.

Marian Kaczanowski,
dyrektor Centrum Sportu
Rejonu Wileńskiego

W stolicy

Narodowe Nagrody Architektoniczne – dla wileńskich projektów

W tym roku aż dwa projekty ZSA „Vilniaus planas” zdobyły Narodowe Nagrody Architektoniczne. Zainicjowane przez Samorząd m. Wilna i zrealizowanej przez ZSA „Vilniaus planas” projekty – skwer Źródeł Wingierskich i Muzeum Miejskiej Architektury Drewnianej – wygrały w dwóch kategoriach.

Skwer Źródeł Wingierskich to unikalna przestrzeń miejska, gdzie można nieśpiesznie oglądać plenerową ekspozycję rzeźb, cieszyć wzrok zielenią czy śledzić nurt wód źródłanych. Od początku XVI wieku do drugiej połowy XIX wieku Źródła Wingierskie zapatrywały miasto w wodę pitną, jednak po II wojnie światowej w miejscu tym urządzono zbiornik na wodę, a źródła zostały przekierowane do sieci kanalizacyjnych.

W 2018 r. w pobliżu Źródeł Wingierskich otwarto prezentujące sztukę współczesną Muzeum MO. Jednocześnie władze miasta ogłosiły o zamiarach zmniejszenia natężenia ruchu samochodowego w centralnej części miasta.

Oba te wydarzenia dały impuls do transformacji – zrealizowany projekt przekształcił zdominowaną dotąd przez samochody uliczkę w atrakcyjne miejsce, w którym wilnianie znowu mogą mile spędzać czas.

Jako że rzeźba terenu w tym miejscu jest bardzo wyrazista, a dawne ujęcie wodne mieści się przy stromym zboczu, na tarasie między nimi urządzono taras wi-

dokowy z ekspozycją dzieł sztuki.

We współpracy z Muzeum MO w nowo utworzonej przestrzeni udało się organicznie wkomponować rzeźby plenerowe, uzupełniając rozwiązania krajobrazowe. Chociaż w kontekście Wilna projekt ten jest transformacją na niewielką skalę, jest to jednak udany krok w kierunku zapewnienia jakości życia w przestrzeni miejskiej i kształtowania bardziej zrównoważonych nawyków mobilności. Autorzy projektu – architektki ZSA „Vilniaus planas” Lolita Vileikienė i Paulius Jonys.

Wybudowany pod koniec XIX wieku na Zarzeczcu przy ul. Polocko 52 drewniany domek uważany jest za jeden z najbardziej ozdobnych historycznych budynków drewnianych w Wilnie. Liczący prawie 150 lat zaniedbany budynek w 2018 roku decyzją Rady Samorządu m. Wilna postanowiono zaadoptować pod Muzeum Miejskiej Architektury Drewnianej.

Przy wykonywaniu prac konserwatorskich udało się zachować około 80 proc. autentycznej deko-

racji zewnętrznej budynku, przeważając część autentycznych konstrukcji i ścian budynku. Na drugim piętrze zachowała się w dobrym stanie podłoga. Została odrestaurowana. Z wykorzystaniem tradycyjnego sposobu łączenia desek podłogowych udało się nie tylko zachować dawną podłogę, ale również skrzywienie podłogi, które towarzyszyło mieszkańcom tego domu przez cały okres jego istnienia.

Licznie odkryte elementy XIX-wiecznej polichromii ścian zostały odrestaurowane na podstawie przeprowadzonych badań.

Od 2022 roku w budynku działa Muzeum Miejskiej Architektury Drewnianej. Prezentowane są w nim interesujące wystawy, promowane jest zainteresowanie miejską architekturą drewnianą, czynne jest centrum konsultacyjne, w którym właściciele i mieszkańcy drewnianych budynków w Wilnie mogą uzyskać informację i wskazówki praktyczne dotyczące utrzymania i zachowania domów drewnianych.

Autorzy projektu – ZSA „Vilniaus planas” Vincas Brezgys i Rūta Astasevičiūtė.

zenia wniosku o wycinkę drzew.

„Drzewa rosną w tym miejscu od kilkudziesięciu już lat. Ich korzenie są tuż przy fundamentach budynku. Eksperti ds. ochrony zabytków twierdzą, że korzenie drzew niszczą budynek. Drzewa ocenili również nasi specjaliści. Niestety, nawet gdybyśmy bardzo tego chcieli, nie mamy mocy prawnej, by je uchronić” – powiedział kierownik Wydziału Zagospodarowania Miasta i Ochrony Środowiska Samorządu m. Wilna Gintautas Runovičius.

Przy ul. J. Basanavičiaus 14A mieści się kawiarnia. Budynek jest obiektem dziedzictwa kulturowego i jest częścią tarasu kompleksu budynków Zarządu Kolei Litewskich. „Dobilo daigas” dzierżawi również mieszczące się obok terytorium. Obecnie planowana jest rekonstrukcja budynku. Zezwolenie na budowę otrzymano w czerwcu 2021 roku. Projekt rekonstrukcji sporządziła ZSA „Senamiesčio projektai”. W 2019 roku projekt został przedstawiony i uzgodniony z mieszkańcami.

Zgodnie z uchwałą Rządu Republiki Litewskiej „O zatwierdzeniu kryteriów uznawania drzew i krzewów za chronione” drzewa rosnące na dachach, fundamentach budynków lub innych ich częściach, na budowach inżynierskich uważane są za niepodlegające ochronie, dlatego zezwolenie do ich wycięcia nie jest potrzebne.

Zdaniem firmy, w przypadku nieusunięcia drzew niemożliwe będzie przeprowadzenie rekonstrukcji. Oprócz tego, niszczą one budynki, ściankę oporową. Fakt, że korzenie drzew oddziałują na fundamenty budynku, potwierdzili również specjaliści organizacji pożytku publicznego „Lietuvos arboristikos centras”. Decyzję stołecznego samorządu o niewydaniu zgody na wycięcie drzew, firma zaskarżyła w sądzie. Sąd uznał argumenty samorządu za niedostateczne i nieuzasadnione.

W nowym projekcie zazieleniania obok budynków planuje się zasadzić drzewka i krzewy, ustawić donice z roślinami.

Gratulujemy pięknego jubileuszu pracownicy wydziału gospodarczego **Genowefie ROMANOWSKIEJ** i życzymy by każdy dzień cieszył, niósł nadzieję i rozpałał miłość.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Winszujemy pięknego jubileuszu gł. specjalistce wydziału rolnego **Reginie DZILBO** i życzymy, by w życiu nie zabrakło planów, nowych pomysłów i dobrego nastroju.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Latem „SoDra” otrzymuje więcej komunikatów o domniemanym nadużyciu tymczasowych zwolnień lekarskich. Codziennie dociera po kilka wniosków o sprawdzenie, czy osoba posiadająca zaświadczenie lekarskie rzeczywiście jest chora, czy też wykorzystuje je jako dodatkowe dni wolne. Warto wiedzieć, że otrzymując zasiłek chorobowy powinniśmy przestrzegać pewnych zasad.

Wystawiając zwolnienie lekarskie, lekarz informuje pacjenta o schemacie leczenia i zasadach postępowania obowiązujących w okresie tymczasowej niezdolności do pracy. Nieprzestrzeżenie zaleconego przez lekarza schematu leczenia uznaje się za naruszenie zasad. W przypadku naruszenia zasad zasiłek chorobowy może zostać wstrzymany.

Podczas tymczasowej niezdolności do pracy nie wolno pić alkoholu ani zażywać inne środki odurzające, pracować ani uczyć się. Jeśli osoba posiada zwolnienie lekarskie, nie powinna podróżować ani na Litwie, ani za granicą, nie powinna brać udziału w wydarzeniach kulturalnych, sportowych, rozrywkowych lub innych. Działania tej osoby nie powinny przedłużać czasu trwania tymczasowej niezdolności do pracy, a wręcz odwrotnie – powinny być wykorzystane na odpoczynek i leczenie.

Warto pamiętać, że zasiłek chorobowy nie przysługuje, jeżeli kompetentne instytucje stwierdzą, że osoba ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu pijaństwa lub nadużycia substancji odurzających. Oznacza to, że jeżeli osoba zachorowała lub odniosła obrażenia pod wpływem alkoholu, nie otrzyma zasiłku chorobowego. Co prawda, osoby, które dobrowolnie poddają się leczeniu uzależnienia od substancji psychoaktywnych lub patologicznego uzależnienia od hazardu w placówkach leczenia stacjonarnego, otrzymują świadczenia chorobowe z „SoDry” na ogólnych zasadach.

Naruszenia zasad postępowania mogą być wykrywane przez lekarzy, pracodawców i „SoDrę” na podstawie dokumentacji potwierdzającej naruszenie zasad postępowania. Najczęściej „SoDra” otrzymuje komunikaty dot. naruszeń od pracodawców, różnych instytucji, mieszkańców lub lekarzy. Każdy przypadek jest oceniany indywidualnie.

Specjaliści „SoDry” prowadzą monitoring absencji chorobowej z wykorzystaniem systemów informatycznych – oprogramowania, które analizuje wystawianie zaświadczeń o absencji chorobowej według określonych kryteriów oceny ryzyka.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości osoba jest wzywana na posiedzenie Lekarskiej Rady Konsultacyjnej, w skład której wchodzi przedstawiciele „SoDry”. W 2022 r. na badanie stanu zdrowia i sprawności fizycznej wezwanych zostało prawie 11 000 osób, które zostały uznane za tymczasowo niezdolne do pracy.

Kontrola ta jest niezwykle skuteczna: po otrzymaniu wezwania na badania kontrolne, lekarze w placówkach opieki zdrowotnej ponad 60 proc. tych osób uznają za zdolne do pracy jeszcze przed posiedzeniem komisji. Oznacza to, że zaświadczenia chorobowe są natychmiast zamykane. Kolejne około 4 proc. osób jest uznawanych za zdolnych do pracy w czasie posiedzenia rzeczony komisji.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 20 lipca	Piątek 21 lipca	Sobota 22 lipca	Niedziela 23 lipca	Poniedziałek 24 lipca	Wtorek 25 lipca	Środa 26 lipca
21°C	20°C	22°C	23°C	25°C	22°C	23°C
13°C	12°C	11°C	12°C	12°C	16°C	14°C
Księżyc: VII 26 1 KWADRA		VIII 01 PEŁNIA		VIII 08 OSTATNIA KWADRA		VIII 16 NÓW

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 20 lipca

Słońce: wsch. – 5.08, zach. – 21.40
Długość dnia – 16 godz. 32 min.
Aureliusza, Czesława, Eliasza, Hieronima, Małgorzaty, Remigiusza

Piątek, 21 lipca

Słońce: wsch. – 5.10, zach. – 21.39
Długość dnia – 16 godz. 29 min.
Benedykta, Daniela, Praksedy, Wawrzyńca, Wiktora

Sobota, 22 lipca

Słońce: wsch. – 5.11, zach. – 21.37
Długość dnia – 16 godz. 26 min.
Augustyna, Benona, Marii, Magdaleny, Teofila

20 LIPCA

1873 – urodził się Alberto Santos-Dumont, brazylijski pionier lotnictwa (sterowiec No. 14-bis, 1901, samolot No. 14-bis, 1906) (zm. 1932).

1973 – zmarł Bruce Lee, amerykański aktor i mistrz sztuk walki pochodzenia chińskiego (*Wejście smoka*) (ur. 1940).

21 LIPCA

1773 – papież Klemens XIV pod presją opinii europejskiej brewą *Dominus ac Redemptor* ogłosił kasatę Towarzystwa Jezusowego (jezuitów).

1923 – urodził się Mieczysław Poznanski, operator filmów animowanych (*Bolek i Lolek, Reksio*), współzałożyciel Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej (zm. 2006).

1983 – na Antarktydzie, na radzieckiej stacji Wostok, zanotowano najniższą temperaturę na Ziemi – minus 89,2°C.

2013 – zmarł Leon Stanisław Brodowski, prawnik, założyciel Ogólnopolskiego Klubu Miłośników Litwy i kwartalnika „Lithuania” (ur. 1918).

22 LIPCA

1793 – deputacja Sejmu Grodzieńskiego, obradującego pod lufami armat rosyjskich podpisała traktat z Rosją, w którym Rzeczpospolita zrzekła się województwa mińskiego, kijowskiego i in. (250 tys. km²) – II rozbiór Polski.

23 LIPCA

1073 – zmarł Antoni Pieczerski, święty prawosławny i grekokatolicki, rosyjski mnich, założyciel Ławry Pieczerskiej w Kijowie (ur. 963).

1373 – zmarła Brygida, święta, szwedzka pisarka, teolog, w 1350 założycielka Zakonu Najświętszego Zbawiciela (brygidek) (ur. 1303).

Niedziela, 23 lipca

Słońce: wsch. – 5.13, zach. – 21.36
Długość dnia – 16 godz. 23 min.
Apolinarego, Bogny, Bolesława, Brygidy, Krystyna, Jana, Trofima

Poniedziałek, 24 lipca

Słońce: wsch. – 5.15, zach. – 21.34
Długość dnia – 16 godz. 19 min.
Kingi, Krystyny, Ludwika, Olgi

Wtorek, 25 lipca

Słońce: wsch. – 5.16, zach. – 21.33
Długość dnia – 16 godz. 17 min.
Alfonsa, Dariusza, Jakuba, Krzysztofa, Olimpii, Rudolfa, Walentyny

Środa, 26 lipca

Słońce: wsch. – 5.18, zach. – 21.31
Długość dnia – 16 godz. 13 min.
Anny, Erasta, Grażyny, Joachima

1923 – urodził się w Starych Trokach Jan Charukiewicz, ksiądz, od 1961 proboszcz parafii w Dukaszach (zm. 1998).

1943 – urodził się w Nowogródku Bohdan Tadeusz Woronowicz, dr nauk medycznych, specjalista psychiatry i terapii uzależnień.

1983 – po zabiciu żołnierzy rządowych i masakrze Tamilów (Czarny Lipiec) na Sri Lance (Cejlonie) wybuchła wojna domowa – Tamilscy Tygrysi domagali się własnego państwa Ilam (pokonani w 2009).

24 LIPCA

1923 – został podpisany traktat z Lozanny – zakończył wojnę grecko-turecką, ustalił granice Turcji; konferencja obradowała od 21 XI 1922.

1953 – urodził się w Wilnie Henryk Malewski, prawnik, prof., kierownik Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu im. Michała Romera w Wilnie, prezes SNPL.

25 LIPCA

1943 – początek Operacji Gomora, serii nalotów bombowych brytyjskich i amerykańskich przeciw aglomeracji Hamburga (drugie miasto Rzeszy); zginęło ponad 20 tys. osób. W ciągu 10 dni zniszczono 74 proc. powierzchni miasta.

26 LIPCA

1803 – na trasie Wandsworth-Croydon w Wielkiej Brytanii została uruchomiona pierwsza publiczna konna kolej żelazną.

1943 – urodził się Sir Mick Jagger, angielski wokalista, lider zespołu The Rolling Stones.

1983 – Czeszka Jarmila Kratochvílová w Monachium ustanowiła rekord świata w biegu na 800 m wśród kobiet – 1:53,28 min. – najstarszy rekord świata. **WI. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Norwegia bogata w fosforyty

W Norwegii firma Norge Mining odkryła największe na świecie złożo wysokiej jakości fosforytów. Zasoby szacuje się na co najmniej 70 miliardów ton – zaspokoi globalne zapotrzebowanie na nawozy, panele słoneczne i akumulatory do pojazdów elektrycznych w ciągu najbliższych 100 lat.

Fosforyty są ważne przy produkcji nawozów. Zostały uwzględnione w marcowym wniosku Komisji Europejskiej dotyczącym ustawy o surowcach krytycznych.

Firma Norge Mining odkryła, że złożo rudy w ziemi, które według pierwotnych szacunków znajdowało się 300 m pod po-

wierzchnią, w rzeczywistości ma głębokość 4500 m. Obecnie wydobyć z głębokości 4500 m nie jest możliwe, więc geolodzy pracujący nad projektem oszacowali tylko jedną trzecią objętości, do 1500 m od powierzchni.

Około 90 proc. światowego wydobycia fosforytów jest wykorzystywane w rolnictwie do tworzenia fosforu potrzebnego w produkcji nawozów, dla którego obecnie nie ma alternatywy.

Oprócz fosforanów norweskie złoża zawierają także wanad i tytan, które również są klasyfikowane przez UE jako surowce krytyczne i są wykorzystywane w przemyśle lotniczym i obronnym.

Kulturalnie?

Polak w „Misji”

Do kin trafiła siódma odsłona „Mission Impossible”, a zarazem pierwsza z dwóch części dyptyku „Dead Reckoning” (premiera drugiej za rok). Tom Cruise po raz kolejny wciela się w Ethana Hunta, głęboko zakonspirowanego i działającego poza prawem agenta amerykańskich służb specjalnych z jednostki IMF (Impossible Mission Force – Oddział do Zadań Niewykonalnych). Jak w każdej odsłonie serii tajemnicze siły znowu chcą rozchwiać sytuację na świecie i doprowadzić do globalnego chaosu, czemu przeciwdziałają agent Hunt i jego pomocnicy. Tym razem

głównym narzędziem terrorystów jest super-inteligentny system elektroniczny Entity (po polsku - Byt).

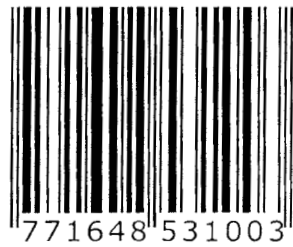
Pierwsze, co słyszymy w filmie to głos... Marcina Dorocińskiego. Po chwili występuje nie tylko jako narrator, ale już we własnej osobie w sekwencji otwierającej całe widowisko.

Polski aktor, jak można się było spodziewać, gra Rosjanina mówiącego po angielsku z mocnym akcentem. Wcielił się w postać bezimiennego kapitana okrętu podwodnego Sewastopol (w napisach końcowych widnieje jako „Captain”).

Wystąpienie w tej serii filmów szpiegowskich to marzenie wielu aktorów – udało się je teraz spełnić Dorocińskiemu. Na polskiej premierze w Warszawie sam przyznał, że jakby ktoś mu powiedział w 1996 roku (wtedy wyszła pierwsza część), że kiedyś weźmie w niej udział, toby nie uwierzył. A jednak ta „misja” okazała się możliwa.

W październiku zeszłego roku Dorociński dodał post, którym uciął wszelkie wcześniejsze spekulacje. „Mogę z radością i niemałym wzruszeniem potwierdzić swój udział w tej legendarnej serii” – napisał w mediach społecznościowych. O rolę w „Mission: Impossible” starał się od dekady.

Aktor zagrał niedawno w zagranicznych serialach Netflixa „Gambit królowej” i spin-offie „Wikingów”. Na premierze dał do zrozumienia, że będzie go można zobaczyć również w ósmej części cyklu o przygodach agenta Hunta.

9 771648 531003

Śmiech na zdrowie

Do autobusu wsiada babcia.

– Czy ten autobus jedzie do Poronina? – pyta.
– Tak – odpowiada kierowca.
– Ale czy na pewno? – dopytuje się babcia.
– Na pewno – mówi ze spokojem w głosie kierowca.
– Ale czy tak na pewno do Poronina? – nie daje za wygraną babcia.
– Nie, kurczę do Nowego Jorku – odpowiada kierowca.
– Ale przez Poronin?..

Ciemna, deszczowa noc listopadowa. Do pubu na wsi w Anglii wchodzi dwóch dżentelmenów. Jeden pyta barmana:

– Czy w tej wsi jest duży czarny pies z białą obrozą?
– Nie.
– A może w tej wsi jest duży czarny kot z białą obrozą?
– Nie.
Pytający mówi do kolegi:
– Wiesz co John, chyba jednak przejechaliśmy pastora.

W hurtowni drewna:
– To bardzo duże zamówienie panie Noe, jak pan zamierza je opłacić?
– Proszę się nie martwić, szef zapłaci przelewem.

Istnieje wiele niebezpiecznych stron w Internecie, które mogą doprowadzić nieprzygotowaną osobę do samobójstwa.
Np. podatki.gov.pl.

Rozmawiają dwie kobiety:
– Ech, życie... Wracasz z pracy i zapieprzasz w domu. Dzisiaj podłogi myłam, jutro okna...
– A mąż?
– A mąż na szczęście sam się potrafi umyć.

Skąd informatyk pobiera wodę? Z e kranu:)

W biurze pyta kolega kolegę:
– Co wycinasz z gazety?
– Notatkę o tym, jak mąż zamordował żonę, bo mu stale przeszukiwała kieszenie...

– I co masz zamiar zrobić z tym wycinkiem?
– Schowam do kieszeni!

W restauracji niezadowolony klient przywołuje kelnera:
– Ten obrus jest brudny. Proszę go wymienić!
– Nie mamy już czystych obrusów.

– To proszę odwrócić go na drugą, czystą, stronę.
– A czy szanowny pan myśli, że obrus ma trzy strony?

– Panie doktorze, mam depresję.
– Najskuteczniejszym lekarstwem na depresję jest zanurzyć się po uszy w robocie.
– Ale ja beton mieszam.

Góral stanął przed sądem oskarżony o pobicie.

– Oskarżony twierdzi, że uderzył poszkodowanego jeden raz zwiniętą gazetą?
– Ano tak – zgadza się góral.
– Od tego ciosu gazetą poszkodowany doznał wstrząsu mózgu?
– Skoro tak doktor powiedział...
– W takim razie co było w gazecie?
– Nie wiem, nie czytałem.

Przy rodzinnym stole:
– Ania! wygrywasz mieszkanie i 20 tysięcy złoty!

– Michał, wygrałeś działkę i samochód!
– Janek wygrałeś...
– Adam, to naprawdę nie jest dobry sposób na czytanie testamentu.

Co łączy Bolesława Chrobrego i pokój syna?
I tu syn Mieszka, i tu syn mieszka.